

Delårsrapport per den 31 mars 2021

Äldrenämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal	3
Ekonomi	5
Driftsammandrag	5
Investeringar	6
Uppföljning av nämndindikatorer	7

Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag är att för personer 65 + svara för myndighetsutövning och verkställande enligt ffa stora delar av socialtjänstlagen men även andra regelverk. När det gäller hemtjänst och hemsjukvård gäller uppdraget alla åldrar.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Äldrenämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Verksamheten och ekonomin påverkas av pandemin. Pandemin har gjort att hemtjänst inte efterfrågats i samma utsträckning och verksamheten har utförts på delvis andra sätt för att fungera. Exempelvis har viss verksamhet bedrivits i begränsad form, servicebiträden anställts för att förstärka verksamheten och digitaliseringen av verksamheten har påskyndats. Olika typer av möten sker till största del idag digitalt och tillsynskameror har införts för tillsyn i hemtjänsten bland annat för att frigöra personal.

En omprioritering av aktiviteter i Verksamhetsplan 2021 har behövt göras. Planeringsresurser har används för krisledning. Prioriterade aktiviteter från verksamhetsplanen 2021 är omställning av platser i vårdbostäder för att möta behoven, formandet av framtidens vård och omsorg i hemmet, digitaliseringsaktiviteter och uppföljning. Omprioriteringarna innebär att vissa aktiviteter flyttas till 2022 och kan sannolikt omvärderas och omformuleras i samband med budgetarbetet för 2022. Flera mål kommer därmed inte att uppnås då en del baseras på dessa aktiviteter. Detta bedöms inte ha någon allvarlig påverkan kommentar finns i såväl verksamhetsplan som vid respektive indikator.

Basuppdraget i form av att tillhandahålla äldreomsorg av god kvalitet till medborgare har genomförts men andra kvalitetskriterier har varit i fokus under pandemin. Verksamheten har fått göra daglig prioritering utifrån personalresurser där det mesta basala är högst prioriterat, omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser även om flera aktiviteter också genomförts för att förstärka det sociala innehållet i vardagen för våra äldre. Nu börjar tillvaron återvända till det normala.

Förväntad utveckling

Pandemin kommer att påverka verksamheten under hela 2021. Utifrån en långtidsprognos gjord av vår forsknings- och utvecklingsenhet har en revidering av insatser gjorts. Ansökningarna av äldreomsorg har gått ner under pandemin och de förväntas öka i takt med att vaccineringen genomförs. En annan fråga som hanteras är hur vi ska behålla digitala arbetsätt som utvecklats under pandemin och som underlättat arbetet, exempelvis digital tillsyn, vårdplanering på distans och andra samverkansmöten.

Utvecklingsarbetet "framtidens vård och omsorg i hemmet" har högsta prioritet och uppdraget kommer att formas under 2021. Det kommer skapa förutsättningar för fortsatt förändringsarbetet mot en områdesbaserad vård och omsorg i hemmet, teambaserat arbetssätt för förbättrad kvalitet i vården och med ökad fokus på hälsa.

Kompetensförsörjning av sektorn är ytterligare en fråga som kommer vara i fokus bland annat genom förstärkningen av Äldreomsorgs- och Linköpingslyftet och genom ytterligare statliga stimulansmedel riktade till kompetensutveckling. Dessa medel kommer att ge förutsättningar för att rekrytera och utbilda undersköterskor i samarbete med vuxenutbildningen, utbilda chefer i äldreomsorgen, vidareutbilda personal till spetsundersköterskor, samt satsa på utbildning i språk och dokumentation.

Det är en utmaning för verksamheten att kunna frigöra personal för att de ska vidareutbilda sig och samtidigt behålla kvaliteten i vården och omsorgen. Genom det riktade statsbidraget för att stärka kvalitén i äldreomsorgen ges utförarna möjlighet att anställa servicebiträden och personal kan frigöras för kompetensutveckling.

Ekonomi, verksamhet och personal i sammanfattning

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 438 506	1 478 506	40 000
<i>varav kostnader</i>	<i>1 788 543</i>	<i>1 828 542</i>	<i>40 000</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>350 036</i>	<i>350 036</i>	<i>0</i>
Investeringar, netto	1 000	1 000	0

Väsentliga avvikelser

Överskottet beror till största delen på att tjänster ej nyttjats och efterfrågan av hemtjänst är fortsatt låg. Det är vidare svårt att få till de investeringar och lokalanpassningar som är budgeterade. Även andra aktiviteter/ evenemang är under rådande omständigheter svårt att genomföra.

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal personer med utförda timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper	Ökning	2 435	2 602
Antal personer som har planerade timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper	Minskning	2 735	2 836
Antal personer vårdboende (datafångstproblem)	Ökning under året	Relativt låg beläggning	
Antal personer aktuella inom myndighets- hantering personer över 65 år	4 350	4 305	4 573
Antal personer aktuella inom myndighetsut- övning under 65 år		263	255
Antal personer som har hemsjukvård (da- tafångstproblem)	Kommer öka	Osäkra data	

Väsentliga avvikelser

Problem finns i samband med att statistik ska tas ur Treserva.

Volym antal personer med endast insats i form av matkorg, larm och telefonservice går inte att få fram vid detta uttag. Kommer att redovisas vid nästa delårsbokslut.

Relativt låg beläggning på vårdboende beror på utbrott Covid -19 i verksamheterna samt behov av renovering i verksamheterna.

Redovisning av volymmåtten i delårsrapporten påverkas av den pågående omstruktureringen av ärenden inom funktionshinder, LSS och IFO för personer över 65 år.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	543	535	-
Total sjukfrånvaro	4,9	7,9	6,0
Extern personalomsättning	3,5	1,7	6,0

Väsentliga avvikelser

Avser anställda i förvaltningen (samtliga nämnder). Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period året innan. Detta kan delvis kopplas till pandemin och rekommendationerna om att stanna hemma vid minsta symptom samt hålla avstånd. Det går inte att utesluta att sjuknärvaron har ökat i samband med distansarbete. Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år och bedöms delvis vara kopplad till den stora omorganisation som genomförts under 2020. Personalomsättningen kommer särskilt följas upp under året.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 31 mars 2021

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-mars 2021	Budget jan-mars 2021	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Förvaltningskostnader	17 400	16 100	-1 300	15 103
Övergripande verksamhet	1 448	8 146	6 698	6 790
Hemtjänst inkl. servicehus/trygghetsboenden	98 746	122 095	23 348	115 005
Hemsjukvård	22 921	23 880	959	13 511
Vårdbostäder	157 574	199 775	42 201	158 118
Summa	298 089	369 996	71 907	308 527

Prognos resultat 2021

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Förvaltningskostnader	65 323	62 923	- 2 400	74 557
Övergripande verksamhet	32 583	32 583	0	14 850
Hemtjänst inkl. servicehus/trygghetsboenden*	445 978	488 378	42 400	444 418
Hemsjukvård	95 521	95 521	0	91 438
Vårdbostäder	799 101	799 101	0	786 655
Summa nettokostnader, tkr	1 438 506	1 478 506	40 000	1 412 918
<i>varav kostnader</i>	<i>1 788 542</i>	<i>1 828 542</i>	<i>40 000</i>	<i>1 771 230</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>350 036</i>	<i>350 036</i>	<i>0</i>	<i>358 312</i>

*I budget för Hemtjänst ingår medel för kompetensförsörjning av sektorn, 9 mnkr.

Analys och kommentar

Reviderad internbudget 2021

Äldrenämndens internbudget revideras i samband med denna delårsrapport. Den aktuella revideringen avser slutjustering av resursfördelning för demografiska förändringar utifrån ny befolkningsprognos mars 2021. En reducering av budgeten med 2,9 mnkr. Omfördelningar inom budget 20 mnkr från hemtjänst för att förstärka verksamhetsområdet vårdbo- städer samt 1 mnkr från övergripande verksamhet till förvaltningskostnader.

Dessutom justering av statsbidraget (55 mnkr) pga. av det är ett riktat och inte generellt statsbidrag.

Statsbidraget ingår som en intäkt i budgeten och fördelas mellan de olika verksamhetsområdena utifrån aktuella behov. Förvaltningskostnader 5 mnkr, Hemtjänst 10 mnkr, Hemsjukvård 7 mnkr och vårdbo- städer 33 mnkr.

Förvaltningskostnader

Bedömningen är att förvaltningskostnaderna ökar under året dels till följd av pandemin och det krisledningsarbete som bedrivs på Social- och omsorgsförvaltningen samt till följd av utökningen av tjänster. Osäkerhet finns hur omfattande kostnaderna som kan härledas till krisledningsarbetet blir. Av de riktade statsbidraget tillförs 5 mnkr till förvaltningen.

Övergripande verksamhet

Pandemin påverkar hur mycket aktiviteter och projekt som kan starta men bedömningen är en budget i balans.

Hemtjänst

Den låga efterfrågan av hemtjänst under 2020 fortsätter in på 2021 på grund av pandemin. En förväntan finns att efterfrågan kommer att öka i takt med att vaccineringen genomförs. Det är vidare svårt att få till de investeringar och lokal- anpassningar som är budgeterade. I nuläget är bedömningen att nämnden redovisar ett överskott inom hemtjänsten.

I budget för hemtjänst ingår även medel för kompetensförsörjning av sektorn (9 mnkr). Detta är under pågående arbete och prognosen är att medlen nyttjas under 2021 men är en osäkerhetsfaktor då verksamheterna har svårt att släppa per- sonal för kompetensutveckling.

Hemsjukvård

Utfallet från föregående år var något högre än planerad budget, vilket härleds till ett något ökat behov som påverkar kostnadsutvecklingen. Prognosen för hemsjukvård utgår därmed utifrån att detta ökade behov kvarstår. Av det riktade statsbidraget tillskjuts 7 mnkr till att förstärka hemsjukvården.

Vårdbostäder

Omfördelning av medel från hemtjänst till vårdboende har gjorts i samband med denna delårsrapport för att förstärka behovet inom detta verksamhetsområde. Exempel på aktiviteter som ger svårbedömd kostnadsutveckling under 2021 är beslut om pandemirelaterade insatser till exempel utökad grundbemanning och kohortkorttid. Behoven i verksamheterna kan variera över tid och så även kostnaderna. Dessutom tillkommer kostnader för omställning av vårdboendeplatser för personer med demenssjukdom utifrån när plats blir ledig som inte går att förutse innan. Beläggningsgraden för samtliga enheter januari-mars är 83 % i jämförelse med den garanterade ersättningen som är 95 %. Betalningsansvar gentemot regionen fortsätter att utgöra en osäkerhetsfaktor. Uppskattningen för betalningsansvar är svårbedömd eftersom det råder kvalitetsbrister i processen som används för att registrera samt att ta fram data. Bedömningen är att kostnader för betalningsansvar ej kommer påverka kostnadsutvecklingen 2021.

Statsbidrag 2021

Tabellen nedan ger en samlad bild över nämndens statsbidrag 2021.

Äldrenämndens statsbidrag 2021	Belopp, mnkr
Säkerställa en god vård för och omsorg av äldre personer (inräknat i budgeten)	55
Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom	8,5
Vidgat Äldreomsorgslyft kompetensutveckling inom äldreomsorgen	47
Krisstöd, samtalsstöd, traumastöd m.m. till personal inom vård och omsorg om äldre med anledning av spridningen av covid-19	2

Det riktade statsbidraget om 55 mnkr ingår som en intäkt i budgeten och fördelas mellan de olika verksamhetsområdena utifrån aktuella behov. Förstärkt bemanning, där medel fördelats till hemtjänst 10 mnkr, vårdboende 33 mnkr, samt hemsjukvård 7 mnkr. 5 mnkr är fördelade till förvaltningskostnader för uppföljning och förstärkta informationsinsatser. Förstärkt bemanning i form av servicebiträden skapar förutsättningar för att verksamheterna ska kunna erbjuda medarbetare kompetensutveckling inom ramen för Linköpingslyftet och andra kompetensutvecklingsåtgärder. Statsbidraget för att motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom föreslås bland annat användas för att förstärka demenscenter, som därmed kan få ett utökad uppdrag att arbeta även med personer med demenssjukdom inom social- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Statsbidrag för krisstöd finns att avropa för samtliga utförare. Statsbidragen riktade mot kompetensutveckling föreslås bland annat användas för fortsatt arbete med Linköpingslyftet, där anställda får möjlighet att utbilda sig till undersköterskor, utbildning av första linjens chefer, möjlighet att anställa och utbilda undersköterskor genom särskild satsning, köp av uppdragsutbildning för att matcha kompetensbehov. (Dessa medel ingår ej i ovanstående prognos vare sig som kostnad eller intäkt då omfattningen i dagsläget är mkt svårbedömd)

Investeringar

Investeringar Belopp tkr	Redovisat jan-mars 2021 Utgifter	Redovisat jan-mars 2021 Inkomster	Prognos 2021 Utgifter	Prognos 2021 Inkomster	Prognos 2021 Netto	Investerings- ram 2021	Avvikelse
IT-system	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0
Licenser							
Kontorsutrustningar							
Summa investeringar varav utgifter varav inkomster	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0

Analys och kommentar

Inga investeringar är genomförda

Uppföljning av nämndindikatorer

Utfall redovisas för nämndens nämndindikatorer per den 31 mars. Vid rapporteringen av utfall för indikatorerna används senast tillgänglig statistik. Utfall redovisas könsuppdelat när så är möjligt.

Med anledning av pandemin finns en beredskap för att flera av målen ej kommer uppnås och att arbetet med frågorna kommer ske i anpassad form varför målluppfyllelsen kommer värderas mot den bakgrunden.

Målområde Samhälle

Kommunövergripande mål: Ett attraktivt och tryggt Linköping

Nämndmål	Nämnd-indikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde 2021
Aktiv del i välfärdskedjan	Delaktighet i samhällsplanering- antal planer med medverkan		2	Begränsad maa covid	2
	Lågt betalningsansvar, antal dagar i genomsnitt	Mindre än tre	Mindre än tre	IU	Mindre än tre
	Omsättning av korttidsplatserna		Finns ej mått	IU	Ska öka

Målområde Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Nämnd-indikator	2019	2020	Jan - Mars 2021	Målvärde 2021
Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider	Handläggningstid (genomsnitt) antal dagar från ansökan till beslut för myndighetsbeslut inom äldreomsorgen	32	18	5	5
	Tid för handläggning ansökan till första erbjudande antal dagar i genomsnitt ¹ KKIK mått (median)	72	58	IU	40
	Andel(%) som erbjuds boende inom 3 månader från beslut	100	Ca95	100 (1 ind ej erbjuden)	100
	Andel(%) genomförda demensutredningar inom 3 månader			100	90
Nöjda brukare av äldreomsorg	Öka den sammantagna nöjdheten inom vårdboende och hemtjänst. Brukarbedömning (%) Vårdboende Hemtjänst	81	77	IU	83

¹ U23401 kolada

		88	87		89
	Kvalitetsaspekter särskilt boende % av max (U23432)	64	64	IU	65
God kvalitet i äldreomsorgen	Antal kvalitativa analyser Baserat på brukarundersökningar och kvalitetsplanen		1	0 klara	3
	Andel% områden med systematisk uppföljning enligt s.k. pyramiden- (värdering på insatsutformningen)			Kommer ej kunna uppnås pga covid	75
Kontinuitet inom hemtjänst (personlig omvårdnad)	Personalkontinuitet antal under 14 dgr period (U21401)	Ca12	Ca12	Mättet kommer ej värderas under året maa covid	12
Goda boendemiljöer	Nöjdhet maten och måltidsmiljö andel positiva svar (%)	62	Mat 82 Måltidsmiljön 72	I.U	65

Målområde Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet Hållbar ekonomi

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde 2021
Högt nyttjande av befintliga tjänster	Hög beläggningsgrad (%) i boende (SÄBO)	Ca 97	Ca 80	83	95
Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning	Andel (%) Uppdatering/ anpassning av riktlinjer			Mål kommer ej uppnås då riktlinjearbetet ej kommer fullföljas enl plan	95

Målområde Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde 2021
Hållbar verksamhetsutveckling	Antal nya digitala tjänster brukare/utförare	0	1, (samt två E-tjänster)	0	3
	Antal nya automatiserade arbetsprocesser förvaltning	0	0	0	2

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde 2021
Goda arbetsplatser <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>	Total sjukfrånvaro, %	6,7	6,4	4,9	6,0
	Män	2,6	5,2	3,7	
	Kvinnor	7,2	6,6	5,0	
	Andel heltidsanställningar, %	97,7	98,0	98,9	98
	Män	965,4	95,9	96,9	
	Kvinnor	97,9	98,3	99,2	
	Jämställdhetsindex (JämiX)	i.u	i.u	i.u	
	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	i.u	i.u	i.u	
Hållbart chef- och ledarskap <i>Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.</i>	Hållbart medarbetaren-gagemang (HME)	i.u	74	i.u	78
	Chefindex				
	(62,8 år 2018)	i.u	i.u	i.u	

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde 2021
Nya vägar för kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>	Andel avgångar (personalomsättning)				
	Nämndindikator	i.u	1,7	3,5	6,0
	Avgångsålder pension				
		i.u	64,9	66,5	66
	Antal arbetsmarknadsplatser	3	12	4	17
	Digital mognad (nämndindikator)				
Digital förmåga	2,9	3,3	Mäts i maj 2021	3,5	
Digitalt arv	3,2	3,3		3,5	

Kommentar

Observera att siffrorna för 2019 och 2020 avser helår för Social- och omsorgsförvaltningen exklusive den tidigare avdelningen för försörjningsstöd (undantag arbetsmarknadsplatserna, pensionsavgångar och personalomsättning) medan siffrorna för 2021 avser de tre första månaderna och avser hela Social- och omsorgsförvaltningen.